

Sygn. akt I Cz 59/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jacek Saramaga (spr.)

Sędziowie: SO Piotr Guzy

SO Krzysztof Kamiński

Protokolant: st. sekretarz sądowy Joanna Żygala

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2016 r. w Przemyślu

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku wierzyciela **Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w W.**

przy udziale dłużnika **W. G.**

na skutek zażalenia dłużnika W. G. na postanowienie Sądu Rejonowego w Jarosławiu z dnia 23 czerwca 2015 r., sygn. akt I Co 632/14

p o s t a n a w i a:

I. odrzucić zażalenie w zakresie punktu I zaskarżonego postanowienia,

II. w pozostałym zakresie zażalenie oddalić.

SSO Piotr Guzy SSO Jacek Saramaga SSO Krzysztof Kamiński

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jarosławiu postanowieniem z dnia 23 czerwca 2015 r., sygn. akt I Co 632/14, w punkcie I oddalił wniosek dłużnika W. G. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na czynność komornika, natomiast w punkcie II odrzucił skargę na czynność komornika.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd pierwszej instancji naprowadził, iż pismem z dnia 8 lipca 2014 r. dłużnik W. G. złożył skargę na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Przemyślu A. B. polegającą na naruszeniu art. 805 § 1 k.p.c. poprzez niedoręczenie mu przed wszczęciem postępowania zawiadomienia o wszczęciu egzekucji i niepodanie treści tytułu wykonawczego i sposobu egzekucji oraz prowadzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie wadliwych tytułów wykonawczych.

Wraz ze skargą dłużnik złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na czynność komornika. W uzasadnieniu podał, że niezaskarżenie czynności nastąpiło z przyczyn obiektywnie od niego niezależnych, bowiem nie został prawidłowo pouczony o możliwości i terminie zaskarżenia tej czynności. Nadto nie został mu doręczony tytuł wykonawczy, a o fakcie możliwości zaskarżenia tej czynności posiadał wiadomość dopiero po zapoznaniu się z treścią postanowienia Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 3 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt I Cz 157/14, które zostało mu doręczone w dniu 1 lipca 2014 r.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy zważył, iż stosownie do treści art. 167 k.p.c. czynność procesowa podjęta przez stronę po upływie terminu jest bezskuteczna. Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Zarazem jednak – w myśl art. 169 § 4 k.p.c. – po upływie roku od uchybionego terminu, jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w wypadkach wyjątkowych.

Z zestawienia wymienionych przepisów zdaniem Sądu pierwszej instancji jasno wynika, że brak winy w uchybieniu terminu – nawet oczywisty – nie uzasadnia jego przywrócenia, jeżeli minął rok od upływu tego terminu, a rozpoznawany wypadek nie ma charakteru wyjątkowego. Tym samym ustawodawca ochrania utrwalony na skutek upływu czasu stan powstały w wyniku uchybienia terminu do podjęcia czynności procesowej, zastrzegając, że powrót do sytuacji sprzed upływu tego czasu jest możliwy tylko w wypadku wyjątkowym.

Mając na uwadze powyższe uregulowania prawne, Sąd Rejonowy stwierdził, iż doszedł do przekonania, że wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na czynność Komornika Sądowego nie zasługiwała na uwzględnienie. Niezaprzeczalnie dłużnik złożył ten wniosek po upływie roku od uchybionego terminu. Odpisy zajęć i zawiadomienie o wszczęciu egzekucji zostały bowiem doręczone dłużnikowi w dniu 4 kwietnia 2013 r.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji, nie sposób również uznać, by w sprawie wystąpił wyjątkowy wypadek, o którym mowa w art. 169 § 4 k.p.c., uzasadniający przywrócenie terminu do wniesienia skargi. Zgodnie z art. 805 k.p.c. przy pierwszej czynności egzekucyjnej doręcza się dłużnikowi zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z podaniem treści tytułu wykonawczego i wymienieniem sposobu egzekucji (art. 805 k.p.c. w brzmieniu przed zmianą z dnia 7 lipca 2013 r.). W związku z tym, że dłużnik został zawiadomiony o wszczęciu egzekucji w kwietniu 2013 r. komornik nie miał obowiązku przysyłać dłużnikowi odpisu tytułu wykonawczego, a także pouczać o możliwości, terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia.

Wniosek o przywrócenie terminu złożony po upływie roku od jego uchybienia podlega oddaleniu, a nie odrzuceniu (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 lutego 1999 r., I CKN 802/98, OSNC 1999, nr 7-8, poz. 141, LexisNexis nr (...)), ponieważ badanie kwestii wyjątkowości danego wypadku ma charakter merytoryczny, a nie formalny. Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł, jak w pkt I sentencji postanowienia.

Jak wynika z treści skargi, dłużnik uchybił terminowi do złożenia skargi. Ponieważ wniosek o przywrócenie terminu został oddalony, tym samym należało odrzucić złożoną skargę na czynności komornika sądowego.

Uznając tym samym, że skarga na czynność Komornika Sądowego złożona została przez dłużnika z uchybieniem ustawowego terminu Sąd pierwszej instancji orzekł, jak w pkt II postanowienia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Powyższe postanowienie dłużnik W. G. zaskarżył w całości zażaleniem, w którym zarzucił:

- wydanie zaskarżonego postanowienia bez rozważenia całokształtu okoliczności towarzyszących przyczynom uchybienia przez niego terminowi do wniesienia skargi na czynność komornika oraz z naruszeniem przepisu art. 169 § 4 k.p.c., a w szczególności nie uwzględnienie wyjątkowości powodów uchybienia terminowi do wniesienia skargi które nastąpiło z przyczyn obiektywnych i przez niego nie zawinionych,
- naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez odrzucenie jego skargi bez jej merytorycznego rozpoznania.

Wskazując na powyższe podstawy zażalenia skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i przywrócenie dłużnikowi terminu do wniesienia skargi na czynność komornika i merytoryczne rozpoznanie wniesionej skargi, ewentualnie zmianę zaskarżonego postanowienia i przywrócenie mu terminu do wniesienia skargi na czynność komornika, w pozostałym zakresie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, iż Sąd i instancji nie podał żadnych jednoznacznych i logicznych przyczyn, które legły u podstaw pocięcia decyzji o oddaleniu jego wniosku o przywrócenie mu terminu do wniesienia skargi. Ponadto Sąd w żaden sposób nie podjął się uzasadnienia dlaczego nie uznał powodów uchybienia terminowi za wyjątkowe bądź też nie, co skutkować musi przyjęciem, iż w tym zakresie decyzja Sądu podjęta została w sposób dowolny nie zaś w wyniku swobodnej oceny całokształtu materiału dowodowego i okoliczności tego konkretnego wypadku. Wobec braku jakichkolwiek uzasadnienia w podanym wyżej zakresie, nie sposób zdaniem dłużnika polemizować z przyczynami, którymi kierował się Sąd I instancji oddalając jego wniosek i tym samym orzeczenie w tym zakresie wymyka się również możliwości kontroli instancyjnej.

Kolejno skarżący zarzucił, iż w niniejszej sprawie Komornik sądowy doręczył mu jedynie w dniu 5 kwietnia 2013r. zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z dnia 27 marca 2013r., bez uprzedniego poinformowania go fakcie wszczęcia postępowania egzekucyjnego, czym w jego ocenie naruszył art. 805 § 1 k.p.c. Skarżący podniósł dalej, że komornik sądowy dokonując powyższych czynności nie wskazał mu treści tytułu wykonawczego, ani też mu go nie doręczył.

Wobec powyższego skarżący stwierdził, iż zaskarżenie czynności komornika w postaci wszczęcia postępowania egzekucyjnego obiektywnie stało się możliwe dopiero po zapoznaniu się go z treścią postanowienia Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 3 czerwca 2014r. w sprawie o sygn. akt I Cz 157/14, które zostało mu doręczone w dniu 1 lipca 2014r. w którym to postanowieniu wskazano na treść tytułu wykonawczego.

Mając na uwadze powyższe skarżący stwierdził, iż bieg terminu do wniesienia skargi rozpoczął się dla niego w dacie 1 lipca 2014 r., a tym samym złożenie tejże skargi w dacie 8 lipca 2014r. nie uchybia temu terminowi, a na pewno nie daje podstaw dla zastosowania przepisu art 169 § 4 k.p.c.

Kolejno skarżący podniósł, że Sąd i instancji odrzucając złożoną przez niego skargę bez jej merytorycznego rozpoznania, nie zauważył, iż w niniejszej sprawie prowadzona jest przeciwko niemu egzekucja na podstawie wadliwych, dwóch identycznych tytułów wykonawczych. Komornik sądowy prowadzi bowiem postępowanie egzekucyjne w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci listy wierzytelności – uzupełniającej nr 2 (...). (...) sp.jawna w J. z dnia 29.06.2012r. sygn. akt V GUp 2/07 zaopatrzoną w klauzulę wykonalności z dnia 9 lipca 2013r. oraz postanowienie Sądu Rejonowego w Przemyślu z dnia 29.06.2012r. sygn. akt V GCo 59/12 zaopatrzone w klauzulę wykonalności z dnia 9 lipca 2012r.

Z powyższego zdaniem skarżącego wynika, że egzekucja prowadzona jest na podstawie dwukrotnie wydanego tego samego tytułu wykonawczego przeciwko tym samym dłużnikom o to samo roszczenie co jest sprzeczne z przepisem art. 776 k.p.c. w zw. z art. 794 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Jarosławiu z dnia 23 czerwca 2015 r. w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I jest niedopuszczalne, dlatego też w tej części podlegało ono odrzuceniu.

Przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w części dotyczącej postępowania egzekucyjnego nie regulują samodzielnie kwestii przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, w tym przywrócenia terminu do wniesienia skargi na czynność komornika. Dlatego na mocy przepisu art. 13 § 2 k.p.c., odpowiednie zastosowanie znajdzie przepis art. 168 k.p.c., a w zakresie dopuszczalności zażalenia na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu przepis art. 394 k.p.c. Z tego ostatniego przepisu wynika, że zażalenie przysługuje na postanowienia sądu pierwszej instancji kończące postępowanie w sprawie oraz na postanowienia enumeratywnie wymienione w przepisie art. 394 § 1 pkt 1-12 k.p.c. Nie ma wśród nich postanowienia o odmowie przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, a odmowa przywrócenia terminu do wniesienia skargi na czynność komornika nie kończy postępowania skargowego (takim postanowieniem jest postanowienie o odrzuceniu skargi). Zatem należy przyjąć, iż na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia skargi nie przysługuje zażalenie.

Dlatego też Sąd Okręgowy na podstawie przepisów art. 370 k.p.c., art. 373 k.p.c., art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odrzucił zażalenie na punkty I zaskarżonego postanowienia, jako niedopuszczalne.

Kontynuując wskazać należy, iż z przepisu art. 767³ zdanie drugie k.p.c. wynika, że zażalenie przysługuje na postanowienie sądu odrzucające skargę na czynność komornika. Skoro jednak dłużnik w treści zażalenia zarzucił błędne rozstrzygnięcie w przedmiocie rozpoznania jego wniosku o przywrócenie terminu, Sąd Okręgowy na podstawie art. 380 k.p.c. który na mocy przepisu art. 13 § 2 k.p.c. ma zastosowanie w postępowaniu egzekucyjnym, ocenił również zasadność wniosku dłużnika o przewrócenie terminu do wniesienia skargi na czynność komornika. Niewątpliwie bowiem na postanowienie o odrzuceniu skargi na czynność komornika miało wpływ oddalenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi.

Sąd Okręgowy uznał, że zarzuty dłużnika w tym zakresie są bezzasadne. Z zalegającego bowiem w aktach sprawy egzekucyjnej prowadzonej przez Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jarosławiu B. M. zwrotnego potwierdzenia odbioru zawiadomienia o wszczęciu egzekucji (k. 16) wynika, że dłużnik o wszczęciu przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego dowiedział się w dniu 4 kwietnia 2013 r. Ponadto wbrew zarzutom dłużnika z treści tego zawiadomienia wynika, że został on pouczone o prawie i terminie złożenia skargi na każdą czynność komornika.

Sąd Rejonowy słusznie zatem uznał, że dłużnik składając skargę na czynność komornika polegającą na wszczęciu egzekucji w dniu 8 lipca 2014 r. przekroczył nawet roczny termin złożenia wniosku o przywrócenie terminu, o którym mowa w art. 164 § 4 k.p.c.

Kolejno wskazać należy, iż skarżący niesłusznie zarzucił Sądowi pierwszej instancji, że nie ustosunkował się do wyjątkowego wypadku do jakiego zdaniem skarżącego doszło w niniejszej sprawie, skoro sam dłużnik na taki wyjątkowy wypadek nie wskazywał.

Tym samym należy uznać, że nie została spełniona przesłanka przywrócenia terminu do złożenia skarg na czynności komornika, a odrzucenie tej skargi przez Sąd Rejonowy jako spóźnionej było prawidłowe.

Dlatego Sąd Okręgowy zażalenie na punkt II zaskarżonego postanowienia uznał za bezzasadne i na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. je oddalił.

SSO Piotr Guzy SSO Jacek Saramaga SSO Krzysztof Kamiński